

kirjaamo@mmm.fi

Viite: 292/01.01/2017

SATAKUNTALIITON LAUSUNTO MMM:N LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI RUOKAVIRASTOSTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ruokavirastosta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 30.11.2017 osoitteeseen kirjaamo@mmm.fi.

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi laki Ruokavirastosta. Lailla ehdotetaan perustettavaksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalle uusi virasto, johon yhdistetään nykyisten Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston tehtävät. Uuteen virastoon myös siirrettäisiin Maanmittauslaitoksesta tehtävät, jotka liittyvät tietohallinnon palvelujen tuottamiseen perustettavalle virastolle sekä laajemmin maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan virastoille ja laitoksille. Perustettavaan virastoon siirrettäisiin lisäksi Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaan liittyvät tehtävät.

Virastojen yhdistämisprosessi on osa Juha Sipilän hallituksen keskushallinnon virastorakenteen kehittämisuudistusta. Ennen yhdistämiseen johtavan esityksen antamista on tutkittu eri vaihtoehtoja kummankin viraston toiminnan kehittämisen kannalta. Tutkimuksen mukaan lyhyellä aikajänteellä virastojen erillään pito saattaisi tehostaa virastojen toimintaa, mutta pitkän aikavälin tarkastelussa yhdistäminen toisi mukanaan vahvoja synergiaetuja, toiminnan tehostumista ja täten myös valtiontalouden säästöjä. Tarkoitus on, että Ruokaviraston päätoimipaikaksi tulee Seinäjoki. Henkilöstöä ei kuitenkaan keskitettäisi yhteen toimipaikkaan, vaan yhdistettävien virastojen ja toimintojen toimipaikkaverkosto säilyisi. Satakuntaliitto toteaa, että virastojen yhdistämisprosessi on myös alueellistamisen näkökulmasta kannatettava.

Satakuntaliitto toteaa, että virastojen yhdistämisellä kehitetään ruokasektorin laaja-alaista osaamista, mikä parantaa pitkällä aikavälillä palvelukykyä sekä toiminnan tehokkuutta ja taloudellisuutta. Elintarviketurvallisuusviraston ja Maaseutuviraston yhdistämisellä saavutetaan myös entistä yhtenäisempi ketjukokonaisuus elintarvikesektorille. Tämä puolestaan parantaa elintarviketurvallisuuden ja alkutuotannon kehittämisen toimintaedellytyksiä.

Esityksessä ehdotetaan Ruokaviraston tehtäviksi myös elintarvikkeiden sekä eläinten, kasvien ja niistä saatavien tuotteiden viennin edistämistä ja ohjausta. Hallitus on päättänyt strategiakokouksessaan 27.3.2017 Tekesin ja Finpro Oy:n strategisesta ja toiminnallisesta yhdistämisestä Business Finland –toimijaksi, jolla on alueverkosto kotimaassa sekä ulkomailla Suomelle tärkeissä viennin, investointien, innovaatiotoiminnan ja matkailun edistämisen kohdemassa. Satakuntaliitto toteaa, että esityksessä olisi hyvä tuoda esille mahdolliset sisällölliset kytkennät muiden kansallista vienninedistämistä ja ohjausta toteuttavien organisaatioiden toimintaan ja myös elintarvikemarkkinoiden toimivuuteen on kiinnitettävä huomiota.

Satakuntaliitto toteaa, että maakuntien ruoka- ja luonnonvarasektori on laaja ja valtakunnallisesti tärkeä tehtäväkokonaisuus ja maaseudun kehittämistyö tulee jatkossakin huomioida uuden viraston toiminnassa. Satakuntaliitto tuo esille, että myös kuntien maaseutu- ja elinkeinopalveluilla on merkityksellinen rooli Ruokaviraston hallinnoimien kokonaisuuksien osalta ja tämä olisi huomioitava esityksessä vahvemmin. Maakuntaudistuksen vaikutuksia olisi esityksessä tullut huomioida kattavammin.

Keskeinen asia virastojen yhdistymisessä on tietohallintojen yhteensovittaminen. Satakuntaliitto painottaa toimivan ja osaavan tietohallinnon merkitystä suurissa prosesseissa, erityisesti EU-ohjelmissa. Ohjelmakausien käynnistymisen viivästyminen on lähes poikkeuksetta johtunut tietoteknisistä ongelmista ja uusien tietojärjestelmien lanseerauksesta. Tietojärjestelmähallintoon tuleekin kiinnittää erityistä huomiota tulevassa virastossa.

Satakuntaliitto toteaa, että Ruokaviraston toimipaikkaverkoston kokonaisuutta suunniteltaessa tulee ottaa huomioon maakuntien osaamisvahvuudet ja verkostot. Satakunnassa on erityistä osaamista ja tutkimusta liittyen kalatalouteen. Lisäksi Satakunnan alueella on sekä meri- että sisävesialueella toimivaa kaupallista kalastusta ja Suomen merkittävimpiin pelagisten lajien (silakka ja kilohaili) satamiin lukeutuva Reposaaari. Joitakin Ruokaviraston toimialaan liittyviä tehtäviä esim. kalatalouden osalta voisi olla mielekästä toteuttaa Satakunnassa jo olemassa olevan osaamisen kautta.

Porissa 29.11.2017

Katja Laitinen
vs. aluekehitysjohtaja

Krista Tupala
aluekehitysasiantuntija